

ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2020/1184**ze dne 17. července 2020****o vnitrostátních předpisech oznámených Maďarskem podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie týkajících se obsahu kadmia ve fosforečných hnojivech***(oznámeno pod číslem C(2020) 4862)***(Pouze maďarské znění je závazné)**

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 114 odst. 6 této smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

1. SKUTEČNOSTI A POSTUP

- (1) Dne 19. července 2019 oznámilo Maďarsko na základě čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) Komisi svůj úmysl ponechat si vlastní vnitrostátní předpisy týkající se obsahu kadmia ve fosforečných hnojivech, které se odchyľují od nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1009 ⁽¹⁾.

1.1. Právní předpisy Unie**1.1.1. Ustanovení čl. 114 odst. 4 a 6 Smlouvy o fungování EU**

- (2) V čl. 114 odst. 4 a 6 Smlouvy o fungování EU je uvedeno:

„4. Pokládá-li členský stát poté, co Evropský parlament a Rada, Rada nebo Komise přijaly harmonizační opatření, za nezbytné ponechat si vlastní vnitrostátní předpisy ze závažných důvodů uvedených v článku 36 nebo vnitrostátní předpisy týkající se ochrany životního nebo pracovního prostředí, oznámí je Komisi spolu s důvody pro jejich ponechání.

(...)

6. Komise do šesti měsíců po oznámení podle odstavců 4 [...] dotyčné vnitrostátní právní předpisy schválí nebo zamítne poté, co prověří, zda neslouží jako prostředek svévolné diskriminace nebo zastřehného omezování obchodu mezi členskými státy a nenarušují fungování vnitřního trhu.

Nerozhodne-li Komise v této lhůtě, pokládají se vnitrostátní předpisy uvedené v odstavcích 4 [...] za schválené.

Je-li to opodstatněné složitostí věci a neexistuje-li nebezpečí pro lidské zdraví, může Komise oznámit dotyčnému členskému státu, že lhůta uvedená v tomto odstavci může být prodloužena o další lhůtu až šesti měsíců.“

1.2. Harmonizační pravidla v oblasti hnojivých výrobků**1.2.1. Nařízení (ES) č. 2003/2003**

- (3) Nařízení Evropského parlamentu a Rady ⁽²⁾ (ES) č. 2003/2003 se vztahuje na výrobky, které jsou uváděny na trh jako hnojiva s označením „hnojiva ES“. Hnojivo, které patří k některému z typů hnojiv uvedených v příloze I nařízení (ES) č. 2003/2003 a splňuje podmínky stanovené v uvedeném nařízení, může být označeno jako „hnojivo ES“ a uvedeno do volného oběhu na vnitřním trhu.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1009 ze dne 5. června 2019, kterým se stanoví pravidla pro dodávání hnojivých výrobků EU na trh a kterým se mění nařízení (ES) č. 1069/2009 a (ES) č. 1107/2009 a zrušuje nařízení (ES) č. 2003/2003 (Úř. věst. L 170, 25.6.2019, s. 1).

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2003/2003 ze dne 13. října 2003 o hnojivech (Úř. věst. L 304, 21.11.2003, s. 1).

- (4) Příloha I nařízení (ES) č. 2003/2003 uvádí taxativní seznam typů hnojiv, na která se vztahují harmonizační pravidla. U každého typu hnojiva jsou uvedeny zvláštní požadavky týkající se například obsahu živin, rozpustnosti živin nebo zpracovatelských metod.
- (5) Nařízení (ES) č. 2003/2003 se vztahuje zejména na minerální hnojiva. Některé typy hnojiv, na něž se pravidla vztahují, obsahují 5 % hmotn. nebo více fosforu v ekvivalentu oxidu fosforečného (P_2O_5).
- (6) Článek 5 nařízení (ES) č. 2003/2003 stanoví zásadu volného oběhu hnojiv ES na vnitřním trhu a uvádí, že členské státy nesmějí z důvodu složení, identifikace, označování nebo balení a z důvodu jiných ustanovení uvedeného nařízení zakázat, omezit nebo bránit uvádění hnojiv ES, která vyhovují požadavkům uvedeného nařízení, na trh.
- (7) Uvedené nařízení nestanoví žádné mezní hodnoty pro kontaminující látky v hnojivech ES. Kromě několika výjimek vycházejících z rozhodnutí Komise podle příslušných ustanovení Smlouvy o fungování EU ⁽³⁾ tedy mohou být ve volném oběhu na vnitřním trhu hnojiva ES s obsahem fosforu alespoň 5 % P_2O_5 bez ohledu na jejich obsah kadmia.
- (8) Úmysl Komise zabývat se otázkou nezáměrného obsahu kadmia v minerálních hnojivech byl oznámen již v 15. bodě odůvodnění nařízení (ES) č. 2003/2003. Je v něm uvedeno: „Hnojiva mohou být kontaminována látkami, které mohou představovat riziko pro lidské zdraví a zdraví zvířat a pro životní prostředí. Na základě stanoviska Vědeckého výboru pro toxicitu, ekotoxicitu a životní prostředí má Komise v úmyslu zabývat se otázkou nezáměrného obsahu kadmia v minerálních hnojivech a podle potřeby vypracuje návrh nařízení, který hodlá předložit Evropskému parlamentu a Radě. Podobné přezkoumání provede podle potřeby i u dalších kontaminujících látek.“

1.2.2. Nařízení (EU) 2019/1009

- (9) Nařízení (EU) 2019/1009 stanoví harmonizační pravidla pro „hnojivé výrobky EU“. Ke dni 16. července 2022 zrušuje nařízení (ES) č. 2003/2003.
- (10) Hnojivými výrobky EU jsou hnojivé výrobky, které jsou při dodání na vnitřní trh opatřeny označením CE. Hnojivý výrobek EU musí splňovat požadavky stanovené v nařízení (EU) 2019/1009 pro příslušnou kategorii funkce výrobku (dále jen „KfV“) a pro příslušnou kategorii nebo kategorie složkových materiálů a být označen v souladu s požadavky na označování stanovenými v uvedeném nařízení. Pro hnojivé výrobky EU existuje sedm KfV, z nichž jedna se vztahuje na hnojiva.
- (11) Nařízení (EU) 2019/1009 se vztahuje na minerální hnojiva všeobecnějším způsobem než příloha I nařízení (ES) č. 2003/2003, jelikož se na ně vztahují určité obecné požadavky týkající se jejich kvality a bezpečnosti. Nařízení (EU) 2019/1009 se kromě toho vztahuje na organická a organominerální hnojiva, která nespádají do věcné působnosti nařízení (ES) č. 2003/2003.
- (12) Nařízení (EU) 2019/1009 zavádí na úrovni Unie pojem „fosforečná hnojiva“, a to pro anorganická hnojiva s makroživinami nebo organominerální hnojiva, která obsahují alespoň 5 % P_2O_5 .
- (13) Nařízení poprvé na úrovni Unie stanoví mezní hodnoty pro kontaminující látky v hnojivých výrobcích EU. Na základě KfV 1(B) bodu 3 písm. a) podbodu ii), který se týká organominerálního hnojiva, a KfV 1(C)(I) bodu 2 písm. a) podbodu ii), který se týká anorganického hnojiva s makroživinami, v příloze I nařízení (EU) 2019/1009 nesmí obsah kadmia ve fosforečných hnojivech překročit mezní hodnotu 60 mg/kg P_2O_5 .

⁽³⁾ Viz rozhodnutí Komise ze dne 3. ledna 2006: 2006/347/ES o vnitrostátních předpisech oznámených Švédským královstvím podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech (Úř. věst. L 129, 17.5.2006, s. 19), 2006/348/ES o vnitrostátních předpisech oznámených Finskou republikou podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech (Úř. věst. L 129, 17.5.2006, s. 25) a 2006/349/ES o vnitrostátních předpisech oznámených Rakouskou republikou podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech (Úř. věst. L 129, 17.5.2006, s. 31).

- (14) Zásada volného pohybu je zakotvená v čl. 3 odst. 1 nařízení (EU) 2019/1009, podle něhož členské státy nesmějí z důvodů týkajících se složení, označení nebo jiných aspektů, které upravuje uvedené nařízení, bránit tomu, aby byly na trh dodávány hnojivé výrobky EU, které jsou v souladu s uvedeným nařízením. V souladu s čl. 3 odst. 2 nařízení (EU) 2019/1009 však může členský stát, který ke dni 14. července 2019 využívá výjimku z nařízení (ES) č. 2003/2003, pokud jde o obsah kadmia v hnojivech, udělenou v souladu s čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU, nadále uplatňovat vnitrostátní mezní hodnoty pro obsah kadmia ve fosforečných hnojivech, a to až do okamžiku, kdy se na úrovni Unie použijí harmonizované mezní hodnoty pro obsah kadmia ve fosforečných hnojivech, které jsou na stejné nebo nižší úrovni oproti vnitrostátní mezní hodnotě.
- (15) Kromě toho má Komise do 16. července 2026 povinnost přezkoumat mezní hodnoty pro obsah kadmia ve fosforečných hnojivech s cílem posoudit proveditelnost snížení těchto mezních hodnot na odpovídající nižší úroveň. Komise musí zohlednit environmentální faktory, a to zejména v souvislosti s půdními a klimatickými podmínkami, zdravotní faktory a socioekonomické faktory, včetně aspektů týkajících se bezpečnosti dodávek.

1.2.3. Volitelný režim

- (16) Trh EU s hnojivými výrobky je harmonizován pouze částečně.
- (17) Cílem nařízení (ES) č. 2003/2003 je zajistit volný oběh hnojiv ES na vnitřním trhu. Uvedené nařízení však nemá dopad na tzv. vnitrostátní hnojiva uváděná na trh členských států v souladu s vnitrostátními právními předpisy. Výrobci si mohou vybrat, zda budou hnojiva uvádět na trh jako „hnojivo ES“, nebo jako „vnitrostátní hnojivo“.
- (18) Nařízení (EU) 2019/1009 zachovává volitelný režim v nezměněné podobě. Zajišťuje tak volný pohyb hnojivých výrobků EU na vnitřním trhu a umožňuje uvádět na trh vnitrostátní hnojivé výrobky. Volba zůstává na výrobcích.
- (19) Na základě nařízení (ES) č. 2003/2003 i nařízení (EU) 2019/1009 nesmí členské státy bránit tomu, aby byla na trh dodávána vyhovující hnojiva ES, resp. hnojivé výrobky EU, a to z důvodů souvisejících mimo jiné s obsahem kadmia.
- (20) Členské státy však mohou zachovat nebo zavést jakékoliv mezní hodnoty, které považují za vhodné v souvislosti s kontaminujícími látkami ve vnitrostátních hnojivých výrobcích a které nespádají do oblasti působnosti nařízení (EU) 2019/1009. Každý členský stát má ve větší či menší míře obavy z hrozby, kterou hromadění kadmia představuje pro dlouhodobou udržitelnost pěstování plodin. Většina členských států již zavedla pravidla omezující obsah kadmia ve vnitrostátních hnojivých výrobcích s cílem snížit emise kadmia do životního prostředí a tím i expozici člověka kadmium. Na tento druh pravidel se toto rozhodnutí nevztahuje.
- (21) Harmonizační pravidla Unie tak existují společně s vnitrostátními předpisy vztahujícími se na hnojivé výrobky.

1.3. Oznámené vnitrostátní předpisy

- (22) Vnitrostátní předpisy oznámené Maďarskem (dále jen „oznámené vnitrostátní předpisy“) jsou obsaženy ve vyhlášce maďarského ministra zemědělství a rozvoje venkova č. 36/2006 ze dne 18. května 2006 o povolování, skladování, uvádění na trh a používání hnojivých výrobků. Vyhláška č. 36/2006 obsahuje určité podmínky. Konkrétně příloha 3 bod 1.2 vyhlášky stanoví vnitrostátní mezní hodnotu pro kadmium ve výši 20 mg/kg P₂O₅. Tato mezní hodnota se vztahuje na tři kategorie vnitrostátních hnojiv: fosforečná hnojiva, hnojiva NPK a hnojiva NPK se stopovými živinami bez ohledu na jejich obsah P₂O₅. Ve svém dopise ze dne 27. září 2019 Maďarsko potvrdilo, že tato mezní hodnota se vztahuje na hnojiva ES.
- (23) Maďarsko ve svém oznámení a dodatečných informacích předložených Komisi uvedlo, že výše uvedenou mezní hodnotu hodlá použít na anorganická a organominerální hnojiva, na něž se vztahuje nařízení (EU) 2019/1009 a která byla dodána na trh v Maďarsku. Konkrétně se oznámené vnitrostátní předpisy, budou-li schváleny, uplatní pouze jako odchylka od ustanovení o fosforečných hnojivech v příloze I části II KfV 1(B) bodě 3 písm. a) podbodě ii) a KfV 1(C)(I) bodě 2 písm. a) podbodě ii) nařízení (EU) 2019/1009. Tato ustanovení se týkají anorganických a organominerálních hnojiv, která obsahují 5 % hmotn. nebo více celkového fosforu v ekvivalentu oxidu fosforečného (P₂O₅).

- (24) Pokud jde o jednotlivé podmínky vyhlášky č. 36/2006, s výjimkou mezních hodnot kadmia, Maďarsko potvrdilo, že tyto ostatní podmínky nelze považovat za oznámené vnitrostátní předpisy odchylné od nařízení (EU) 2019/1009, jež podléhají schválení ze strany Komise, neboť nemá v úmyslu odchylnit se od uvedeného nařízení nad úroveň mezní hodnoty pro kadmium.

1.4. Postup

- (25) V době přijetí nařízení (EU) 2019/1009 podepsaly Maďarsko, Slovensko a Česká republika politické prohlášení, v němž vyjádřily politování nad nízkou ambicí konečného kompromisu ohledně mezní hodnoty kadmia ve fosforečných hnojivech a ve kterém již uvedly, že podporují vnitrostátní odchylky od této harmonizované mezní hodnoty na základě čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU.
- (26) Dopisem ze dne 17. července 2019 zaevidovaným dne 19. července 2019 oznámilo Maďarsko Komisi svůj úmysl ponechat si vnitrostátní předpisy týkající se obsahu kadmia ve fosforečných hnojivech, které se odchylné od nařízení (EU) 2019/1009. Podle čl. 114 odst. 4 ve spojení s článkem 36 Smlouvy o fungování EU je odůvodnění Maďarska založeno na závažných důvodech týkajících se dlouhodobé ochrany půdy a z ní vyplývající ochrany lidského zdraví a ochrany životního prostředí.
- (27) Dopisem ze dne 26. července 2019 Komise potvrdila přijetí oznámení a informovala maďarské orgány, že šestiměsíční lhůta pro jeho prozkoumání podle čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU začala běžet dne 20. července 2019.
- (28) Na podporu svého oznámení založeného na čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU zaslaly maďarské orgány dopisy ze dne 27. září 2019 a 15. října 2019 Komisi doplňující informace. Tyto informace poskytují objasnění týkající se věcné působnosti vnitrostátních předpisů, o jejichž zachování Maďarsko usiluje, jakož i podrobné údaje o trhu s hnojivy v Maďarsku.
- (29) Komise dále zveřejnila sdělení o uvedeném oznámení v *Úředním věstníku Evropské unie* ⁽⁴⁾, aby byly zúčastněné strany informovány o úmyslu Maďarska ponechat si vlastní vnitrostátní předpisy, jakož i o důvodech, na kterých je žádost založena. Dopisem ze dne 19. listopadu 2019 Komise o oznámení informovala rovněž ostatní členské státy a dala jim možnost, aby ve lhůtě 30 dnů předložily své připomínky.
- (30) Komise v této lhůtě obdržela připomínky od dvou členských států, a to od Lotyšska a České republiky. Lotyšsko uvedlo, že nemá námitky proti úmyslu Maďarska ponechat si vnitrostátní předpisy odchylné od ustanovení nařízení (EU) 2019/1009, pokud jde o mezní hodnotu kadmia ve fosforečných hnojivech. Česká republika uvedla, že ohledně oznámení nemá žádné připomínky. Po zveřejnění sdělení v *Úředním věstníku* nebyly obdrženy žádné připomínky.
- (31) Komise ve svém rozhodnutí oznámeném dne 17. ledna 2020 ⁽⁵⁾ podle čl. 114 odst. 6 třetího pododstavce Smlouvy o fungování EU a s ohledem na složitost věci a na skutečnost, že prodloužením lhůty jako takovým nevznikne nebezpečí pro lidské zdraví, považuje za odůvodněné prodloužit lhůtu uvedenou v čl. 114 odst. 6 prvním pododstavci Smlouvy o fungování EU o další lhůtu šesti měsíců, která skončí dne 20. července 2020. Vzhledem k tomu, že složitost věci souvisí s podmínkami přípustnosti, vyhradila si Komise, že o přípustnosti oznámení rozhodne v tomto rozhodnutí.

2. POSOUZENÍ

2.1. Přípustnost

- (32) Podle čl. 114 odst. 4 a 6 Smlouvy o fungování EU si může členský stát po přijetí harmonizačního opatření ponechat vlastní přísnější vnitrostátní předpisy ze závažných důvodů uvedených v článku 36 Smlouvy o fungování EU nebo vnitrostátní předpisy týkající se ochrany životního nebo pracovního prostředí, pokud tyto vnitrostátní předpisy oznámí Komisi a Komise je schválí.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 394, 21.11.2019, s. 2.

⁽⁵⁾ Rozhodnutí Komise, kterým se prodlužuje lhůta uvedená v čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování Evropské unie ohledně vnitrostátních předpisů týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech oznámených Maďarskem podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy (C(2020) 134 final).

- (33) Maďarsko žádá Komisi o udělení výjimky, podle které by bylo možné uvádět na maďarský trh pouze fosforečná hnojiva obsahující 5 % nebo více oxidu fosforečného (P_2O_5), která neobsahují více než 20 mg kadmia/kg P_2O_5 . Maďarsko ve svém dopise ze dne 27. září 2019 objasňuje, že jeho záměrem je zachovat odchylku od mezní hodnoty stanovené pro kadmium ve fosforečných hnojivech, a to jak anorganických hnojivech s makroživinami, tak organominerálních hnojivech.
- (34) Za účelem zjištění přípustnosti žádosti musí Komise posoudit, zda dotčené oznámené vnitrostátní předpisy představují již dříve existující opatření odchylovající se od nově zavedeného harmonizačního pravidla a zda jsou přísnější.

2.1.1. Předchozí existence oznámených vnitrostátních předpisů

- (35) Pro účely tohoto posouzení je třeba vzít v úvahu, že daná situace je zvláště složitá.
- (36) Za prvé, taxativní seznam úzce vymezených typů hnojiv ES stanovený v nařízení (ES) č. 2003/2003 bude nahrazen úplně jiným regulačním režimem. Nařízení (EU) 2019/1009 tak nahradí tyto typy hnojiv mnohem větším množstvím obecných kategorií hnojiv a rozšíří rozsah harmonizace na jiné kategorie výrobků než hnojiva. Jinými slovy, nařízení (EU) 2019/1009 se bude vztahovat na všechny výrobky, které byly předtím harmonizovány podle nařízení (ES) č. 2003/2003, a zároveň bude prvním harmonizačním opatřením EU pro určité kategorie hnojiv spadající do jeho rozšířené oblasti působnosti.
- (37) Za druhé, nařízením (ES) č. 2003/2003 jsou sice harmonizována hnojiva ES, avšak pro kadmium není stanovena žádná harmonizovaná mezní hodnota. Jinak řečeno, na některá hnojiva, na něž jsou zaměřeny oznámené vnitrostátní předpisy, se jako na taková již vztahovala i harmonizační opatření, přičemž však tato opatření zatím nebyla zaměřena na riziko, jež mají upravovat oznámené vnitrostátní předpisy.
- (38) Za třetí, Maďarsko nepožádalo o odchylku od nařízení (ES) č. 2003/2003 a v současné době neuplatňuje žádnou mezní hodnotu kadmia pro hnojiva ES.
- (39) Tyto složitosti vyvolávají otázku, zda by bylo možné oznámené vnitrostátní předpisy ve vztahu k nařízení (EU) 2019/1009 a s ohledem na harmonizaci zavedenou nařízením (ES) č. 2003/2003 považovat za zachované v platnosti a za podléhající oznámení Komisi v souladu s čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU.
- (40) Na jedné straně čl. 3 odst. 2 nařízení (EU) 2019/1009 rozšiřuje dřívější odchylky od článku 5 nařízení (ES) č. 2003/2003 na čl. 3 odst. 1 nařízení (EU) 2019/1009, čímž umožňuje, aby se stávající vnitrostátní opatření, která se na základě oznámení podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU a rozhodnutí Komise podle čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU zákonně uplatňují na hnojiva, na něž se vztahuje rozsah harmonizace stanovený nařízením (ES) č. 2003/2003, uplatňovala rovněž na hnojivé výrobky EU, které budou na základě nařízení (EU) 2019/1009 poprvé spadat do nově rozšířeného rozsahu harmonizace. To potvrzuje, že nařízení (EU) 2019/1009 je pokračováním harmonizace vyplývající z nařízení (ES) č. 2003/2003.
- (41) Na druhé straně 11. bod odůvodnění nařízení (EU) 2019/1009 potvrzuje, že normotvůrce tím, že parafrázoval čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU, byl toho názoru, že nařízení (EU) 2019/1009 by mělo být vzato v úvahu pro účely posouzení podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU:

„V několika členských státech jsou v platnosti vnitrostátní předpisy, které omezují obsah kadmia ve fosforečných hnojivech z důvodu ochrany lidského zdraví a životního prostředí. Pokud by členský stát považoval za nezbytné ponechat takové vnitrostátní předpisy v platnosti i po přijetí harmonizovaných mezních hodnot podle tohoto nařízení a do doby, než budou tyto harmonizované mezní hodnoty na stejné nebo nižší úrovni oproti již uplatňovaným vnitrostátním mezním hodnotám, měl by je v souladu s čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU oznámit Komisi. Dále, pokud by členský stát v souladu s čl. 114 odst. 5 Smlouvy o fungování EU pokládal za nezbytné zavést nové vnitrostátní předpisy, jako například předpisy omezující obsah kadmia ve fosforečných hnojivech, opírající se o nové vědecké poznatky k ochraně životního prostředí nebo pracovního prostředí, z důvodu zvláštního problému, který se objeví v tomto členském státě po přijetí tohoto nařízení, měl by zamýšlené předpisy oznámit Komisi spolu s důvody pro jejich zavedení. [...]“

- (42) Tento výklad je dále podpořen rozdílnou věcnou působností nařízení (ES) č. 2003/2003 a nařízení (EU) 2019/1009, kdy nařízení (EU) 2019/1009 nahrazuje nařízení (ES) č. 2003/2003 nejen s rozšířenou oblastí působnosti, ale také se zcela odlišným regulačním režimem.

- (43) Je rovněž nutno konstatovat, že v minulých případech, kdy nové harmonizační opatření nahradilo opatření stávající, Soudní dvůr Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) odkazoval pouze na nově přijaté harmonizační opatření jako na opatření, které má být vzato v úvahu za účelem posouzení podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU ⁽⁶⁾.
- (44) Vzhledem k tomu, že nařízení (EU) 2019/1009 je harmonizačním opatřením, které by mělo být za účelem oznámených vnitrostátních předpisů podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU vzato v úvahu, je na Komisi, aby v souladu s požadavkem čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU prověřila, zda oznámené vnitrostátní předpisy existovaly již před uvedeným nařízením.
- (45) Za čtvrté, jak v rámci nařízení (EU) 2019/1009, tak i nařízení (ES) č. 2003/2003 je uplatňován volitelný režim popsáný výše, což znamená, že vnitrostátní pravidla mohou existovat společně s harmonizačními pravidly EU, a to v rámci stejné věcné působnosti jako harmonizační pravidla, avšak pouze ve vztahu k výrobkům, které nejsou uváděny na trh na základě harmonizačních pravidel. Oznámené vnitrostátní předpisy se dosud vztahovaly právě jen na tyto výrobky, tj. na hnojiva označovaná jako „vnitrostátní hnojiva“, jak je uvedeno v 17. bodě odůvodnění. Z toho důvodu je současné uplatňování oznámených vnitrostátních předpisů na tato vnitrostátní hnojiva zákonné, neboť harmonizační pravidla nejsou pro osobu, která hnojiva uvádí na trh, povinná. Ačkoli však oznámené vnitrostátní předpisy nejsou uplatňovány jako odchylka od nařízení (ES) č. 2003/2003, má nyní Maďarsko v úmyslu použít tytéž předpisy jako odchylku od nařízení (EU) 2019/1009.
- (46) Tato složitost vyvolává otázku, zda lze oznámení učiněné Maďarskem považovat za situaci, kdy se jedná o ponechání si vnitrostátních předpisů ve smyslu čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU, a nikoli o zavedení vnitrostátních předpisů po přijetí harmonizačního opatření podle čl. 114 odst. 5 Smlouvy o fungování EU.
- (47) Nejprve lze konstatovat, že oznámené vnitrostátní předpisy jsou ve své současné podobě v platnosti od roku 2006. Byly tedy v platnosti v době přípravy nařízení (EU) 2019/1009, a proto rovněž existovaly již před uvedeným nařízením. Maďarsko tedy nežadá o zavedení vnitrostátních předpisů po přijetí harmonizačního opatření, jak by tomu bylo v případě oznámení podle čl. 114 odst. 5 Smlouvy o fungování EU.
- (48) Na druhé straně by bylo možné pochybovat o tom, zda se jedná o ponechání si oznámených vnitrostátních předpisů ve smyslu čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU, jelikož se tyto oznámené vnitrostátní předpisy ve své současné podobě nevztahují na hnojiva ES. Záměrem Maďarska je však uplatňovat oznámené vnitrostátní předpisy i na hnojivé výrobky EU. Aby tomu tak bylo, je třeba provést úpravu v maďarských právních předpisech.
- (49) Aby bylo možné určit, zda oznámené vnitrostátní předpisy představují již dříve existující předpisy ve smyslu čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU, třebaže by bylo nutné je mírně upravit tak, aby zahrnovaly hnojivé výrobky EU, zatímco hnojiva ES zůstávají vyloučena, je třeba pochopit účel rozlišování mezi čl. 114 odst. 4 a čl. 114 odst. 5 Smlouvy o fungování EU.
- (50) Odpověď na otázku tohoto rozlišování přináší judikatura Soudního dvora. Ve věci C-3/00 Dánsko v. Komise Soudní dvůr v souvislosti s článkem 95 Smlouvy o založení Evropského společenství, který odpovídá článku 114 Smlouvy o fungování Evropské unie, rozhodl takto:

„Rozdíl mezi oběma situacemi předpokládanými článkem 95 je ten, že v první situaci vnitrostátní předpisy existují již před harmonizačním opatřením. Normotvůrce Společenství o nich tedy věděl, ale nemohl nebo nehodlal se jimi za účelem harmonizace řídit. Považuje se proto za přijatelné, aby členský stát požádal, aby jeho vlastní předpisy zůstaly v platnosti. Za tímto účelem Smlouva o ES požaduje, aby takovéto vnitrostátní předpisy byly odůvodněné na základě závažných důvodů uvedených v článku 30 Smlouvy o ES nebo aby se týkaly ochrany životního nebo pracovního prostředí. Naopak ve druhé situaci je pravděpodobnější, že přijetí nových vnitrostátních právních předpisů ohrozí harmonizaci. Orgány Společenství samozřejmě nemohly vnitrostátní předpisy při přípravě harmonizačního opatření zohlednit. V takovém případě se požadavky uvedené v článku 30 Smlouvy o ES nezohledňují a přijímají se pouze důvody týkající se ochrany životního prostředí nebo pracovního prostředí, a to za podmínky, že daný členský stát předloží nové vědecké poznatky a že potřeba zavést nové vnitrostátní předpisy vyplývá ze zvláštního problému, který se objeví v tomto členském státě po přijetí harmonizačního opatření.“ ⁽⁷⁾

⁽⁶⁾ Viz věc C-360/14 P Německo v. Evropská komise.

⁽⁷⁾ C-3/00 Dánsko v. Komise, bod 58. Dále potvrzeno např. ve věci T-234/04 Nizozemské království proti Komisi, bod 58, spojených věcech T-366/03 a T-235/04 Land Oberösterreich a Rakousko v. Komise, bod 62 a ve věci C-512/99 Německo v. Komise, bod 41.

- (51) S ohledem na citovanou judikaturu by mělo být vzato v úvahu, že účelem rozlišování mezi čl. 114 odst. 4 a čl. 114 odst. 5 Smlouvy o fungování EU je uložit vyšší požadavky na odůvodnění v případech, kdy je větší pravděpodobnost ohrožení harmonizace, jelikož daný vnitrostátní předpis nebyl v době přijetí harmonizovaného opatření normotvůrci znám, a nebyl tak při vypracovávání harmonizačního opatření zohledněn.
- (52) Jak již bylo prokázáno, oznámené vnitrostátní předpisy jsou ve své současné podobě v platnosti od roku 2006. Byly tedy v platnosti i v době přípravy nařízení (EU) 2019/1009, a proto rovněž existovaly již před uvedeným nařízením.
- (53) Z posouzení dopadů, které je připojeno k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví pravidla pro dodávání hnojivých výrobků s označením CE na trh ⁽⁸⁾, je dále zřejmé, že oznámené vnitrostátní předpisy byly normotvůrci Unie během vypracovávání nařízení (EU) 2019/1009 známy. Proto by měly být oznámené vnitrostátní předpisy považovány za již dříve existující předpisy ve smyslu čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU.
- (54) Jak bylo uvedeno výše, pro toto konkrétní posouzení je za příslušné harmonizační opatření považováno nařízení (EU) 2019/1009. Proto by oznámené vnitrostátní předpisy měly být posuzovány s ohledem na uvedené nařízení. Zbývá přezkoumat, zda jsou oznámené vnitrostátní předpisy odchylkou od nařízení (EU) 2019/1009 a zda jsou přísnější než uvedené nařízení.

2.1.2. Přísnost oznámených vnitrostátních předpisů ve vztahu k nařízení (EU) 2019/1009

- (55) Zatímco mezní hodnota pro obsah kadmia ve fosforečných hnojivech uvedená v příloze I části II KfV 1(B) bodě 3 písm. a) podbodě ii) a KfV 1(C)(I) bodě 2 písm. a) podbodě ii) nařízení (EU) 2019/1009, od něž se oznámené vnitrostátní předpisy odchyľují, je stanovena na 60 mg/kg P₂O₅, oznámené vnitrostátní předpisy stanoví mezní hodnotu pro kadmium na 20 mg/kg P₂O₅. Je tedy zřejmé, že se oznámené vnitrostátní předpisy odchyľují od ustanovení nařízení (EU) 2019/1009 a jsou přísnější.
- (56) S ohledem na výše uvedené lze vyvodit tyto závěry: 1) oznámené vnitrostátní předpisy existovaly již před harmonizačním opatřením a v době vypracovávání harmonizačního opatření, tj. nařízení (EU) 2019/1009, byly normotvůrci známy. Měly by proto být považovány za již dříve existující opatření podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU a 2) oznámené vnitrostátní předpisy odchyľující se od přílohy I části II KfV 1(B) bodu 3 písm. a) podbodu ii) a KfV 1(C)(I) bodu 2 písm. a) podbodu ii) nařízení (EU) 2019/1009 jsou přísnější než nařízení (EU) 2019/1009.
- (57) Komise je proto toho názoru, že oznámení předložené Maďarskem je přípustné v celém rozsahu podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU.

2.2. Posouzení opodstatněnosti

- (58) V souladu s čl. 114 odst. 4 a čl. 114 odst. 6 prvním pododstavcem Smlouvy o fungování EU musí Komise prověřit, zda jsou splněny všechny podmínky stanovené v uvedeném článku, které umožňují členskému státu ponechat si své vnitrostátní předpisy odchyľující se od harmonizačního opatření Unie.
- (59) Komise musí posoudit zejména to, zda jsou oznámené vnitrostátní předpisy odůvodněné na základě závažných důvodů uvedených v článku 36 Smlouvy o fungování EU nebo se týkají ochrany životního nebo pracovního prostředí a zda nepřekračují rámec toho, co je nezbytné k dosažení sledovaného zákonného cíle. Pokud je Komise toho názoru, že vnitrostátní předpisy výše uvedené podmínky splňují, musí navíc podle čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU prověřit, zda uvedené předpisy neslouží jako prostředek svévolné diskriminace nebo zastřeného omezování obchodu mezi členskými státy a nenarušují fungování vnitřního trhu.
- (60) S ohledem na časový rámec stanovený v čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU musí Komise při zkoumání, zda jsou vnitrostátní opatření oznámená podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU důvodná, vzít za výchozí bod odůvodnění uvedená oznamujícím členským státem. Důkazní břemeno nese žádající členský stát, který zamýšlí ponechat v platnosti svá vnitrostátní opatření.

⁽⁸⁾ Viz posouzení dopadů připojené k návrhu Komise, jež bylo konkrétně zaměřeno na mezní hodnoty kadmia, SWD(2016) 64 final, ČÁST 2/2; <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10102/2016/EN/SWD-2016-64-F1-EN-MAIN-PART-2.PDF>; viz zejména strany 5, 6, 25, 28, 29 a 32 a příloha I.

- (61) Má-li však Komise k dispozici informace, na jejichž základě může být zapotřebí harmonizační opatření Unie, od něhož se oznámené vnitrostátní předpisy odchyľují, přezkoumat, může vzít Komise takovéto informace při posuzování oznámených vnitrostátních předpisů v úvahu.

2.2.1. Stanovisko Maďarska

- (62) Stanovisko Maďarska, pokud jde o obsah kadmia ve fosforečných hnojivech obsahujících nejméně 5 % P₂O₅, je odůvodněno dlouhodobou ochranou půdy a z ní vyplývající ochranou lidského zdraví a životního prostředí.
- (63) Maďarsko ve svém oznámení Komisi dále analyzovalo očekávané účinky mezní hodnoty 60 mg/kg P₂O₅ stanovené v nařízení (EU) 2019/1009 na svém státním území. Tato mezní hodnota vyvolala vážné obavy, pokud jde o ochranu lidského zdraví a životního prostředí. Kadmium je považováno za karcinogenní látku, která je zařazena mezi nejtoxičtější prvky. Rostliny kadmium snadno vstřebávají a touto cestou se kadmium dostává do potravinového řetězce. Maďarsko je na vrcholu unijního i světového žebříčku úmrtí na rakovinu plic. Proto klade důraz na potřebu snížit další expozici kadmium, jež se do těla dostává prostřednictvím potravin.
- (64) Vzhledem k tomu, že expozice kadmium v obecné populaci je statisticky spojována se zvýšeným rizikem rakoviny, mimo jiné rakoviny plic, chce Maďarsko snížit další expozici obyvatelstva kadmium pomocí nižší mezní hodnoty pro jeho obsah ve fosforečných hnojivech.
- (65) Kromě obav týkajících se lidského zdraví Maďarsko rovněž uvádí důvody související s ochranou životního prostředí a dlouhodobou ochranou půd na svém území, které jsou většinou kyselé nebo extrémně kyselé, a tedy zranitelnější vůči kumulaci kadmia, a z toho důvodu potřebují větší ochranu.
- (66) Argumentace Maďarska se opírá o studie, jež hromadění kadmia v lidském těle dávají do souvislosti s některými zdravotními problémy, jako je například rakovina plic – jakožto nejzávažnější z nich –, ale také chronická ledvinová nedostatečnost a osteoporóza⁽⁹⁾. Maďarsko se ve svém oznámení opírá i o různé zdroje týkající se hromadění kadmia v půdě⁽¹⁰⁾. Maďarsko trvá na tom, že existuje přímá souvislost mezi hromaděním kadmia v půdě, jeho nevyhnutelným příjmem prostřednictvím potravin a krmiv a nepříznivými účinky na lidské zdraví.
- (67) Převážnou většinu fosforečných hnojiv na maďarském trhu tvoří hnojiva ES. Nicméně většina hnojiv ES na maďarském trhu má obsah kadmia nižší než 20 mg/kg P₂O₅. Vzhledem k tomu, že 95 % dovážených hnojiv již splňuje budoucí mezní hodnotu 60 mg/kg P₂O₅ stanovenou v nařízení (EU) 2019/1009, Maďarsko se obává, že se struktura dovozu v budoucnu změní, v důsledku čehož budou ve významně vyšší míře na trh uváděny výrobky s obsahem kadmia vyšším než 20 mg/kg P₂O₅, což povede k dalšímu hromadění kadmia v půdě a jeho následnému přenášení do potravinového řetězce.

2.2.2. Hodnocení stanoviska Maďarska

2.2.2.1. Odůvodnění na základě závažných důvodů uvedených v článku 36 Smlouvy o fungování EU nebo týkající se ochrany životního nebo pracovního prostředí

- (68) Cílem oznámených vnitrostátních předpisů je dosáhnout vyšší úrovně ochrany lidského zdraví a života a životního prostředí, než jaká je stanovena v nařízení (EU) 2019/1009, pokud jde o expozici kadmium, tím, že se zabrání dalšímu hromadění kadmia v půdě. Prostředkem k dosažení tohoto cíle je zachování nižší maximální mezní hodnoty kadmia ve fosforečných hnojivech obsahujících nejméně 5 % hmotn. P₂O₅ ve srovnání s harmonizovanou mezní hodnotou stanovenou v nařízení (EU) 2019/1009.

⁽⁹⁾ Např. HORVÁTH O, MAKRAINÉ HORVÁTH A ZS., 2006. A csontritkulás, korunk „néma járványa“. Nővér 2006 (19) 2, MÁTYUS J, OLÁH A, ÚJHELYI L, KÁRPÁTI I, BALLA J., 2008. Az idült vesebetegség epidémiája szükségessé teszi a glomerulus filtrációs ráta számítását. Orvosi Hetilap 149(2): 77–82 a IARC Monographs, svazek 100C, Cadmium and Cadmium Compounds. 2012.

⁽¹⁰⁾ Např. ADRIANO, D.C., 2001. Trace Elements in Terrestrial Environments. Biogeochemistry, Bioavailability and Risks of Metals (2. vydání). Springer-Verlag. New York, ALLOWAY, B.J. (ed.), 1990. Heavy Metals in Soils. Blackie and Son Ltd. Glasgow a Londýn. John Wiley and Sons Inc. New York.

- (69) Pokud jde o ochranu lidského zdraví a života, je třeba uvést, že kadmium je pro člověka nepodstatný a toxický prvek a nemá žádný přínos pro rostliny ani zvířata. Konkrétně oxid kademnatý byl podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ⁽¹¹⁾ klasifikován jako karcinogenní látka kategorie 2.
- (70) Přítomnost kadmia v rostlinách a příjem kadmia z potravin by mohl z dlouhodobého hlediska nakonec vést k nepříznivým účinkům na lidské zdraví. Navíc jakmile je kadmium absorbováno lidským tělem, je v něm účinně zadržováno a hromadí se v něm po celý život ⁽¹²⁾.
- (71) Kadmium může poškodit ledviny a způsobit nadbytečnou produkci beta-2-mikroglobulinu, což je bílkovina, která se vylučuje v moči a je biologickým ukazatelem funkce ledvin. Závažnost účinku je dána dobou trvání a úrovní expozice kadmiumu. Dalším kritickým účinkem chronické expozice kadmiumu v úrovních o něco vyšších než úrovně, kdy je včasným ukazatelem bílkovina beta-2-mikroglobulin v moči, je poškození kostí. Kadmium se ukládá zejména v játrech a ledvinách, je z lidského těla vylučováno jen pomalu a může v něm zůstat po desetiletí.
- (72) Široká veřejnost je vystavena kadmiumu z mnoha zdrojů, mimo jiné z kouření. U nekuřácké populace představují potraviny nejvýznamnější zdroj příjmu kadmia. Kadmium je toxické zejména pro ledviny, ale může způsobit rovněž demineralizaci kostí a je statisticky spojováno se zvýšeným rizikem rakoviny plic, endometria, močového měchýře a prsu ⁽¹³⁾. Dále nelze vyloučit zdravotní rizika pro dospělé kuřáky a osoby, které mají vyčerpané zásoby železa v organismu a/nebo žijí v blízkosti průmyslových zdrojů ⁽¹⁴⁾.
- (73) Maďarsko vykazuje vysokou úmrtnost na rakovinu plic, a proto je jeho zájem zabránit další expozici kadmiumu důvodný.
- (74) Navíc by další hromadění kadmia v půdách mohlo mít kromě negativních dopadů na lidské zdraví i negativní dopady na biologickou rozmanitost půdy a tedy i na funkce půdy (např. rozkládání organické hmoty), jakož i na kvalitu podzemní vody prostřednictvím prosakování do půd. Toxicita i biologická dostupnost kadmia jsou ovlivněny vlastnostmi půdy. Mobilita kadmia a biologická dostupnost jsou vyšší v kyselejších půdách a nižší ve vápenitých/vápencových půdách. Přibližně polovinu půd v Maďarsku tvoří kyselé nebo extrémně kyselé půdy, v důsledku čehož je tento členský stát obzvláště zranitelný vůči hromadění kadmia v půdě.
- (75) Na obavy ohledně rizik, které kadmium představuje pro lidské zdraví a životní prostředí, již poukázala Rada ve svém usnesení ze dne 25. ledna 1988 ⁽¹⁵⁾. Zdůraznila, že je důležité snižovat vstup kadmia do půdy ze všech zdrojů včetně difúzních zdrojů (např. atmosférická depozice, fosforečná hnojiva, kaly z čištění odpadních vod...), a to mimo jiné „vhodnými kontrolními opatřeními ohledně obsahu kadmia ve fosforečných hnojivech, která budou založena na vhodné technologii nevyžadující nadměrné náklady a která budou zohledňovat podmínky životního prostředí v různých regionech Společenství“.
- (76) Úmysl Komise zabývat se otázkou nezáměrného obsahu kadmia v minerálních hnojivech byl oznámen již v nařízení (ES) č. 2003/2003, a to v jeho 15. bodě odůvodnění.
- (77) V roce 2002 dospěl Vědecký výbor pro zdravotní a environmentální rizika k závěru, že mezní hodnota 40 mg/kg P₂O₅ či vyšší by vedla k hromadění kadmia ve většině půd v Evropské unii. Naopak mezní hodnota 20 mg/kg P₂O₅ či nižší by podle předpokladů nevedla k dlouhodobému hromadění v půdě po dobu 100 let, nejsou-li brány v úvahu další zdroje vstupu kadmia.

⁽¹¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ze dne 16. prosince 2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006 (Úř. věst. L 353, 31.12.2008, s. 1).

⁽¹²⁾ Viz vědecká zpráva Evropského úřadu pro bezpečnost potravin o dietární expozici kadmiumu v evropské populaci z roku 2012, která je k dispozici na adrese: https://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/scientific_output/files/main_documents/2551.pdf (EFSA Journal 2012;10(1)).

⁽¹³⁾ EFSA Journal 2012;10(1).

⁽¹⁴⁾ Zpráva EU o posouzení rizik ohledně kadmia a oxidu kademnatého, jak je citována v dokumentu SWD(2016) 64 final, s. 11.

⁽¹⁵⁾ Úř. věst. C 30, 4.2.1988, s. 1.

- (78) Ve svém návrhu nařízení (EU) 2019/1009⁽¹⁶⁾ Komise na základě vědeckých údajů, které byly dostupné při posuzování dopadů, dospěla k závěru, že elementární kadmium i oxid kademnatý mohou obecně představovat značná rizika pro zdraví. Komise navrhla stanovit pro fosforečná hnojiva mezní hodnotu 60 mg/kg P₂O₅ a do 12 let od použitelnosti nového nařízení tuto mezní hodnotu postupně snižovat na 20 mg/kg P₂O₅.
- (79) Panuje také všeobecná shoda v tom, že kadmium v hnojivech je jednoznačně nejvýznamnějším zdrojem, z něhož se kadmium dostává do půdy a do potravního řetězce.⁽¹⁷⁾ Nařízení (EU) 2019/1009 stanoví mezní hodnotu 60 mg/kg P₂O₅, která je použitelná ode dne 16. července 2022. Velká většina hnojiv dostupných na evropském trhu tuto mezní hodnotu již splňuje. Ačkoliv zavedení této mezní hodnoty je krok správným směrem, na základě dostupných vědeckých údajů není pravděpodobné, že by se tím významně snížilo dlouhodobé hromadění kadmia v půdách.
- (80) Jakožto uznání potřeby stanovit do budoucna ambicióznější mezní hodnotu kadmia ve fosforečných hnojivech ukládá nařízení (EU) 2019/1009 Komisi povinnost tyto mezní hodnoty znovu posoudit za účelem jejich snížení, bude-li to možné.
- (81) Na základě výše uvedeného je třeba vzít v úvahu, že maximální mezní hodnota stanovená v oznámených vnitrostátních předpisech je odůvodněna potřebami chránit lidské zdraví a život a životní prostředí.

2.2.2.2. Vyloučení svévolné diskriminace, zastřené omezení obchodu mezi členskými státy nebo narušování fungování vnitřního trhu

a) Vyloučení svévolné diskriminace

- (82) Ustanovení čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU požaduje, aby Komise prověřila, zda zachování oznámených opatření neslouží jako prostředek svévolné diskriminace. Podle judikatury Soudního dvora⁽¹⁸⁾ je pro vyloučení diskriminace třeba, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, pokud se nejedná o objektivně odůvodněné příčiny. Vyloučením diskriminace se rozumí, že vnitrostátní omezení obchodu nemohou být používána způsobem, který by vedl k diskriminaci zboží pocházejícího z jiných členských států.
- (83) Oznámené vnitrostátní předpisy se uplatňují na vnitrostátní výrobky i na výrobky vyrobené v jiných členských státech. Vzhledem k neexistenci důkazů nasvědčujících opaku lze učinit závěr, že oznámené vnitrostátní předpisy neslouží jako prostředek svévolné diskriminace.

b) Vyloučení zastřené omezení obchodu

- (84) Vnitrostátní opatření stanovující přísnější podmínky pro uvádění výrobků na trh, než jsou podmínky stanovené v nařízení Unie, by za normálních okolností představovala překážku obchodu. Důvodem je skutečnost, že některé z výrobků, které jsou v ostatních členských státech Unie zákonně uváděny na trh, by kvůli takovému vnitrostátnímu předpisu nemohly být uváděny na trh v dotčeném členském státě. Podmínky stanovené v čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU mají zabránit uplatňování omezení na základě kritérií stanovených v odstavcích 4 a 5 uvedeného článku z nevhodných důvodů, které ve skutečnosti představují hospodářská opatření sloužící k omezení dovozu výrobků z jiných členských států, a tedy prostředek nepřímé ochrany vnitrostátní produkce⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁶⁾ COM/2016/0157 final – 2016/084 (COD).

⁽¹⁷⁾ Viz studie „Revisiting and updating the effect of phosphate fertilizers to cadmium accumulation in European agricultural soils“, autoři Erik Smolders a Laetitia Six, zadalo sdružení Fertilizers Europe v roce 2013, zveřejněno na adrese http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/environmental_risks/docs/scher_o_168_rd_en.pdf.

⁽¹⁸⁾ Např. C-492/14, Essent Belgium, s. 80, rozhodnutí Komise ze dne 8. května 2018 o vnitrostátních předpisech oznámených Dánskem a týkajících se přidávání dusitanů do některých masných výrobků, C/2018/2721, bod 52 (Úř. věst. L 118, 14.5.2018, s. 7), rozhodnutí Komise ze dne 3. ledna 2006 o vnitrostátních předpisech oznámených Finskou republikou podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech, 2006/348/ES, bod 38, rozhodnutí Komise ze dne 3. ledna 2006 o vnitrostátních předpisech oznámených Švédským královstvím podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech, 2006/347/ES, bod 39, rozhodnutí Komise ze dne 3. ledna 2006 o vnitrostátních předpisech oznámených Rakouskou republikou podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech, 2006/349/ES, bod 39.

⁽¹⁹⁾ Rozhodnutí Komise ze dne 8. května 2018 o vnitrostátních předpisech oznámených Dánskem a týkajících se přidávání dusitanů do některých masných výrobků, C/2018/2721, bod 54, rozhodnutí Komise ze dne 3. ledna 2006 o vnitrostátních předpisech oznámených Finskou republikou podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech, 2006/348/ES, bod. 40, rozhodnutí Komise ze dne 3. ledna 2006 o vnitrostátních předpisech oznámených Švédským královstvím podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech, 2006/347/ES, bod 41, rozhodnutí Komise ze dne 3. ledna 2006 o vnitrostátních předpisech oznámených Rakouskou republikou podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech, 2006/349/ES, bod 41.

- (85) Vzhledem k tomu, že oznámené vnitrostátní předpisy stanoví přísnější mezní hodnotu pro obsah kadmia ve fosforečných hnojivech v jinak harmonizované oblasti i pro hospodářské subjekty usazené v jiných členských státech, mohou představovat zastřené omezování obchodu nebo narušování fungování vnitřního trhu.
- (86) Vzhledem k neexistenci důkazů nasvědčujících tomu, že vnitrostátní předpisy ve skutečnosti představují opatření k ochraně vnitrostátní produkce, lze učinit závěr, že neslouží jako prostředek zastřeného omezování obchodu mezi členskými státy. Je tedy na Komisi, aby uvážila, zda oznámené vnitrostátní předpisy představují narušování fungování vnitřního trhu.

c) Vyloučení narušování fungování vnitřního trhu

- (87) Ustanovení čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU ukládá Komisi povinnost prověřit, zda zachování oznámených opatření nenarušuje fungování vnitřního trhu. Tato podmínka nesmí být vykládána tak, že brání schválení jakéhokoli vnitrostátního opatření, které může narušit fungování vnitřního trhu. Jakékoli vnitrostátní opatření odchylovající se od harmonizačního opatření usilujícího o vytvoření a fungování vnitřního trhu bude totiž v podstatě představovat opatření, které pravděpodobně bude mít vliv na vnitřní trh. V zájmu zachování užitečnosti postupu stanoveného v článku 114 Smlouvy o fungování EU je proto třeba chápat pojem narušování fungování vnitřního trhu v souvislosti s čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU jako účinek nepřiměřený sledovanému cíli ⁽²⁰⁾.
- (88) Při posuzování, zda jsou oznámené vnitrostátní předpisy přiměřené a nezbytné pro dosažení svého cíle, je třeba vzít v úvahu řadu faktorů. Komise musí posoudit, zda je úroveň ochrany vyplývající z mezní hodnoty kadmia stanovené maďarskými právními předpisy účinná, pokud jde o ochranu lidského zdraví a života na jedné straně a životního prostředí na straně druhé.
- (89) Cílem oznámených vnitrostátních předpisů je chránit lidské zdraví a životní prostředí tím, že se zabrání hromadění kadmia v půdě. Maďarsko ve svém oznámení Komisi odůvodňuje potřebu odchylky tím, že poukazuje na specifické okolnosti týkající se zvláštní zranitelnosti maďarského obyvatelstva vzhledem k vysokému počtu úmrtí na rakovinu plic a kyselosti půdy.
- (90) Maďarsko je na vrcholu unijního i světového žebříčku úmrtí na rakovinu plic. S ohledem na tuto skutečnost klade důraz na potřebu snížit další expozici kadmiu, jež se do těla dostává prostřednictvím potravin. Navíc přibližně polovinu půd v Maďarsku tvoří kyselé nebo extrémně kyselé půdy, v důsledku čehož je tento členský stát obzvláště zranitelný vůči hromadění kadmia v půdě.
- (91) Dále bylo v souvislosti s maximální mezní hodnotou koncentrace kadmia v hnojivech ve výši 20 mg/kg P₂O₅ nebo menší konstatováno, že dokáže účinně zabránit dlouhodobému hromadění kadmia v půdě po dobu 100 let.
- (92) Rovněž s ohledem na specifickou situaci Maďarska lze oznámené vnitrostátní předpisy považovat za nezbytné k dosažení cílů, které sledují.
- (93) Maďarsko dále tvrdí, že u většiny hnojiv na trhu je obsah kadmia nižší než 20 mg/kg P₂O₅, přestože to v současné době není u hnojiv ES požadováno. Stanovení mezní hodnoty na 20 mg/kg P₂O₅ proto nezpůsobí významné narušení trhu.

⁽²⁰⁾ Rozhodnutí Komise ze dne 8. května 2018 o vnitrostátních předpisech oznámených Dánskem a týkajících se přidávání dusitanů do některých masných výrobků, C/2018/2721, bod 55 (Úř. věst. L 118, 14.5.2018, s. 7), rozhodnutí Komise ze dne 3. ledna 2006 o vnitrostátních předpisech oznámených Finskou republikou podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech, 2006/348/ES, bod. 42, rozhodnutí Komise ze dne 3. ledna 2006 o vnitrostátních předpisech oznámených Švédským královstvím podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech, 2006/347/ES, bod 43, rozhodnutí Komise ze dne 3. ledna 2006 o vnitrostátních předpisech oznámených Rakouskou republikou podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech, 2006/349/ES, bod 43.

- (94) Uplatnění jiných opatření, jako je omezení používání, by bylo velmi obtížné kontrolovat v praxi a nemohlo by jimi být dosaženo sledovaného cíle. Komise je toho názoru, že zachování oznámených vnitrostátních předpisů není nepřiměřené a nenarušuje fungování vnitřního trhu ve smyslu čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU.
- (95) S ohledem na tuto analýzu se Komise domnívá, že podmínka týkající se vyloučení narušení fungování vnitřního trhu je splněna.

2.2.2.3. Časové omezení

- (96) Aby bylo zajištěno, že se vnitrostátní opatření a případné narušení fungování vnitřního trhu omezí na míru nezbytně nutnou pro dosažení cílů sledovaných Maďarskem, měla by být vnitrostátní výjimka časově omezená. Tato výjimka by již nebyla dále nezbytná, pokud by byla harmonizovaná mezní hodnota v budoucnu stanovena na stejné nebo nižší úrovni oproti maďarské mezní hodnotě.
- (97) Harmonizovaná mezní hodnota by mohla být stanovena na stejné nebo nižší úrovni oproti maďarské mezní hodnotě pouze prostřednictvím rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady na základě návrhu Komise, např. v souvislosti s přezkumem uvedeným v čl. 49 písm. b) nařízení (EU) 2019/1009. Doba, na kterou se výjimka uděluje, by tudíž neměla být tímto rozhodnutím omezena ke konkrétnímu datu, ale měla by být spojena s takovýmto budoucím rozhodnutím normotvůrce.
- (98) Toto je v souladu s čl. 3 odst. 2 nařízení (EU) 2019/1009, který stanoví, že pokud jde o obsah kadmia, výjimky z nařízení (ES) č. 2003/2003 udělené v souladu s čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU mohou být nadále uplatňovány, dokud se na úrovni Unie nepoužijí harmonizované mezní hodnoty pro obsah kadmia ve fosforečných hnojivech, které jsou na stejné nebo nižší úrovni oproti vnitrostátním mezním hodnotám.
- (99) Schválení oznámených vnitrostátních předpisů by proto mělo být použitelné, dokud se na úrovni Unie nepoužije revidovaná harmonizovaná mezní hodnota, která je na stejné nebo nižší úrovni oproti maďarské mezní hodnotě.

3. ZÁVĚRY

- (100) Na základě výše uvedených skutečností by měl být učiněn závěr, že oznámení Maďarska týkající se ponechání si vnitrostátních právních předpisů odchylojících se od nařízení (EU) 2019/1009, které bylo předloženo dne 19. července 2019, je přípustné.
- (101) Komise navíc shledává, že oznámené vnitrostátní předpisy:
- vyhovují potřebám ochrany lidského zdraví a životního prostředí,
 - jsou úměrné sledovaným cílům,
 - neslouží jako prostředek svévolné diskriminace,
 - nepředstavují zastřené omezování obchodu mezi členskými státy.
- (102) Komise je proto toho názoru, že by oznámené vnitrostátní předpisy měly být schváleny,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Vnitrostátní předpisy oznámené Maďarskem podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie, které se odchylojí od nařízení (EU) 2019/1009, pokud jde o obsah kadmia ve fosforečných hnojivech, tj. zákaz uvádět na maďarský trh fosforečná hnojiva obsahující nejméně 5 % hmotn. P₂O₅ uvedená v KfV 1(B) bodě 3 písm. a) podbodě ii) a KfV 1(C)(I) bodě 2 písm. a) podbodě ii) přílohy I nařízení (EU) 2019/1009, s obsahem kadmia převyšujícím 20 mg/kg P₂O₅, se schvalují do doby, dokud se na úrovni Unie nepoužije revidovaná harmonizovaná mezní hodnota, která je na stejné nebo nižší úrovni oproti maďarské mezní hodnotě.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Maďarsku.

V Bruselu dne 17. července 2020.

Za Komisi
Thierry BRETON
člen Komise
